

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA v PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Městský obvod - postavení, působnost, orgány

Předkládá: Kristýna Špíralová

Vedoucí práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Poděkování:

Ráda bych poděkovala JUDr. Tomášovi Loudovi, CSc. za cenné připomínky a rady při zpracování této bakalářské práce.

Prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou/bakalářskou práci zpracoval/a samostatně, a že jsem vyznačil/a prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal/a způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

V Plzni dne 29. 3. 2019

Kristýna Špíralová

Obsah:

1. Úvod.....	7
2. Veřejná správa v České republice	8
2.1. Vývoj veřejné správy v letech 1848 - 1990	9
2.2. Územní samospráva v České republice	10
3. Obec	11
3.1. Druhy obcí	12
3.2. Znaky obce.....	13
3.3. Vznik a zánik obce.....	15
3.4. Majetek Obce.....	17
4. Statutární města.....	17
4.1. Územně členěná statutární města.....	18
5. Hlavní město Praha	19
6. Městský obvod	21
6.1. Historie městských obvodů.....	23
6.2. Městský obvod v rámci Plzně.....	24
7. Působnost obvodů v rámci Plzně	26
7.1. Samostatná působnost.....	27
7.1.1. Péče o rozvoj města	27
7.1.2. Školství.....	28
7.1.3. Byty	28
7.1.4. Požární ochrana	28
7.1.5. Doprava a čistota města.....	28
7.1.6. Kultura.....	28
7.1.7. Všeobecná vnitřní správa	28
7.2. Přenesená působnost.....	29
7.2.1. Územní plánování a stavební řád	30
7.2.2. Finance	31
7.2.3. Ochrana přírody a krajiny.....	31
7.2.4. Zemědělství	32
7.2.5. Lesní hospodářství a myslivost	32
7.2.6. Vodní hospodářství a rybářství.....	32
7.2.7. Doprava a silniční hospodářství	32
7.2.8. Sociální zabezpečení, zdravotnictví, školství, kultura a památková péče	32

7.2.9.	Všeobecná vnitřní správa	33
8.	Problémy statutárních měst, statutů a členění	34
9.	Závěr	36
10.	Resume	38
11.	Seznam zdrojů	40
12.	Přílohy	43

1. Úvod

Toto téma jsem si vybrala kvůli tomu, že žiji ve statutárním městě Plzni, studuji zde, pracuji, a tudíž je mi to blízké téma.

Chtěla bych, aby tato práce podala ucelený pohled na fungování veřejné správy a výkon samostatné a přenesené působnosti v rámci statutárních měst. V této práci se chci zaměřit hlavně na územně členěná statutární města, která jsou vymezena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Především pak se hodlám věnovat Plzni a jejím městským obvodům.

Hlavním bodem této práce je přiblížení tématu městského obvodu, jeho postavení, orgány a jejich pravomoci. Chci porovnat jednotlivé městské obvody v rámci Plzně. Více se pak chci zaměřit na městský obvod Plzeň 3, a to z toho důvodu, že má z hlediska výkonu přenesené působnosti speciální postavení zejména s ohledem na výkon funkce matričního úřadu pro celé město Plzeň.

Práce by měla nastínit i celkovou problematiku městských obvodů v České republice a pravomoci jim statuty svěřené, což může být považováno za jeden z problémů současné právní úpravy.

2. Veřejná správa v České republice

Pojem veřejné správy má kořeny až v římském právu jako administratio rei publica.¹ Přímá definice pro veřejnou správu není v žádné právní normě. Obecně lze však říct, že veřejná správa je určitá řídicí činnost. V současnosti je chápána jako služba občanům. Například v knize Evy Horzinkové a Vladimíra Novotného zmiňují určitou definici od P. Průchy, který charakterizuje veřejnou správu jako *“správu veřejných záležitostí ve veřejném zájmu a subjekty, které ji vykonávají, realizují ji jako právem uloženou povinnost, a to z titulu svého postavení veřejnoprávních subjektů”*. Dále ještě uvádějí další možný názor a to podle J. Staši. Ten ji zase charakterizuje jako jednu ze skupin činností, jimiž stát, popřípadě jiné zákonem zmocněné osoby v zájmu příslušného celku vykonávají různě činnosti jako například zajišťování či organizování uspokojování potřeb určitého celku, dále mohou řešit své vnitřní poměry.²

Podle knihy *Základy veřejné správy* od Pavla Káni je veřejná správa charakterizovaná jako správa lidské společnosti, která je organizovaná ve státu a státním zřízení. Rozumí se jí například správa území (územní samospráva), dále pak správa financí, správa věcí, správa objektů. Správou objektů může být užívání například přírodních zdrojů. Veřejná správa má pět základních funkcí a to mocenskou, ochrannou, organizační, regulační a funkci služeb veřejnosti.³

Veřejná správa se dělí na státní správu a samosprávu. Státní správa je nezastupitelná část veřejné správy a je základem veřejné správy⁴. Samospráva představuje decentralizovanou moc a je možná jen s demokratickým zřízením.⁵ Samospráva resp. územní samospráva je pro nás v této práci nedůležitější.

¹KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: Vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-319-7.

²HORZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s. r. o, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.

³KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: Vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-319-7.

⁴KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: Vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-319-7.

⁵KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: Vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-319-7.

2.1. Vývoj veřejné správy v letech 1848 - 1990

Recepčním zákonem, který byl přijat v roce 1918, byly převzaty i orgány samosprávy. Z důvodu vzniku republiky ztratila význam instituce zemských sněmů a z toho důvodu § 4 prozatímní ústavy z roku 1918 byla zákonodárná moc přenesena na Národní shromáždění, tím pádem instituce zemských sněmů jakožto správních orgánů zanikla.

Zákon č. 38 Sb. ze dne 13. listopadu 1918 byla zrušena zemská správní komise v Čechách. Místo toho byl zvolen volbou národního shromáždění zemský správní výbor a byl sestaven jako Národní výbor v Praze.

V době převratu na Moravě působil zemský správní výbor řádně zvolený ještě v roce 1914 sněmem markrabství moravského. Dne 12. prosince 1918 byl podán návrh na podobu zemského správního výboru jako podle vzoru v Čechách a jmenovala by ho však vláda. Tento návrh se se stal podkladem Národního shromáždění v dubnu 1919 o jednání o moravském zemském výboru. V souvislosti s řešením moravské samosprávy se začala projednávat i samospráva ve Slezsku. Kompromisním řešením celého jednání bylo, aby se volili členi jen na prázdná místa. Tento návrh byl přijat zákonem č. 288 Sb. z 27. května 1919 a tím pádem se tedy Moravský výbor skládal z části členů, kteří byli voleni bývalým sněmem a z části jmenování vládou. Moravský výbor měl ve výsledku tedy 9 členů, v nichž byl předseda a dva náměstci.

Ve Slezsku byla situace poněkud komplikovanější. Národnostní a politické problémy si vynutily při reorganizaci zemské samosprávy zcela jiný postup, než jaký byl v Čechách a na Moravě. Pro Slezsko byl důležitý zemský řád z 26. února 1861. Do zemského sněmu byly volby uskutečněny v roce 1909 a do výboru roku 1910.

Co se týče okresní samosprávy, tak v době převratu působily v Čechách okresní zastupitelstva, výbory a komise. Ve Slezsku a na Moravě jen silniční výbor. Okresní samospráva byla většinou nejslabším článkem veřejné správy, proto byl 26 listopadu 1918 podán návrh na rozpuštění okresních zastupitelstev, s tím však i rozpuštění obecních výborů a místo toho, aby se zřídily správní výbory. Toto se však nerealizovalo a později po volbách se rozpustila zemská správa politická v Čechách okresy a bylo to nahrazeno okresními správními komisemi a jejich složení bylo závislé na výsledcích voleb z roku 1919.

Z oblasti územní samosprávy se začalo diskutovat po vzniku republiky o správě obecní. Po vzniku republiky se tato problematika dostala do nové situace. Obecní orgány již nechránily národní zájmy před politickými úřady řízenými z Vídně, zvedl se počet zastánců na zrušení dvojkolejnosti veřejné správy a také jedním z faktorů, proč se problematika obecní samosprávy dostala do nové situace, kdy byl nově vytvořený systém místních národních výborů. Na sjezdu Československé sociálně demokratické strany, který byl v prosinci 1918, se projednávalo úsilí o vypracování nového volebního řádu. Účastníci sjezdu také zvažovali návrh, aby byla dosazena správní komise na místo okresního a obecního zastupitelstva. Mnoho dalších představitelů si bylo vědomo, že je třeba, aby nastala nějaká změna a zdůraznilo všem Masarykovo heslo, že demokracie je v administraci samosprávy.

2.2. Územní samospráva v České republice

Územní samospráva České republiky je zakotvena v Ústavě České republiky v hlavě sedmé počínaje čl. 99. *“Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.”*⁶

Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, kteří mají právo na samosprávu a zákon stanoví, kdy jsou správními obvody.

Územní samosprávné celky vykonávají svou působnost v rámci svého území, které je vymezeno hranicemi, které ho oddělují od jiných územních samosprávných celků. To je území, na kterém vykonávají úkoly spadající do samosprávy, ale i přenesenou působnost.⁷

Územní samospráva je dále upravena kromě ústavy i zákony č. 128/2000Sb., o obcích, č. 129/2000., o krajích a zákonem č 131/2000Sb., o hl. m. Praze.

⁶ Ústava České republiky - čl. 99

⁷HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

3. Obec

“Obec je základním a územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí obce”⁸

“Je to veřejnoprávní korporace, má vlastní majetek. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.”⁹

V České republice upravuje postavení obcí zákon č. 128/2000 Sb., tento zákon v hlavě první dílu od § 1 definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, které tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.¹⁰

Definice obce, jakožto i samosprávné postavení obcí jako územních samosprávných společenství občanů se v naší historii objevuje poprvé rokem 1849. Toto postavení bylo zakotveno tzv. Prozatímním obecním zákonem. Dále se pak územní samospráva uplatňovala až do roku 1945, kdy však byla nahrazena národními výbory a ty měly postavení orgánů státní moci a státní správy. V tomto postavení vyvíjeli činnost až do roku 1990, kdy dochází k ukončení jejich činnosti a obnovuje se postavení obcí na samosprávných principech.¹¹

Obec má své území, občany, samosprávnou funkci a název (případně symboly).

⁸zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

⁹zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹⁰ zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) §1

¹¹ KOUDELKA, Zdeněk, ONDRUŠ, Radek. Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. 4. Praha: Linde Praha, 2009. ISBN 978-80-7201-760-7.

3.1. Druhy obcí

Rozlišujeme 3 typy obcí, které jsou především specifikovány v § 3 zákona o obcích:¹²

1. obce - nejvíce převažující v České republice, lze je označit jako “základní” tedy takové obce, které nejsou ani městy a ani městysy¹³
2. městysy - městysem se může stát každá obec, pokud to stanoví předseda poslanecké sněmovny na návrh obce¹⁴
3. města - mají alespoň 3000 obyvatel

Města jako taková lze rozdělit do tří skupin podle obecního zřízení:

1. města “základní” - tedy ty, co nejsou statutárními městy
2. statutární města - jsou dána zákonem
3. hlavní město Praha¹⁵

Statutární města pak lze rozdělit na územně členěná statutární města a ostatní statutární města. Tedy ty, co se územně nečlení. Mezi těmi, co se územně nečlení a ostatními městy je spíše formální rozdíl a to především v označení orgánů jakožto starosta-primátor, městský úřad-magistrát.¹⁶

Územně členěná statutární města jsou města, které mají území děleno buď na městské obvody, nebo části. Městský obvod se zřizuje nebo ruší rozhodnutím

¹²Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) §3

¹³HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

¹⁴HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

¹⁵HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

¹⁶HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

zastupitelstva. Další důležitou částí je vydání statutu ve formě obecně závazné vyhlášky.¹⁷

Dále můžeme rozčlenit obce podle podílu výkonu státní správy. Podle rozsahu přenesené působnosti lze tyto obce rozdělit do 3 typů:

1. Obce se základním rozsahem přenesené působnosti, kterých je v České republice nejvíce (6 254).¹⁸
2. Obce, které mají přenesenou působnost v podobě pověřeného obecního úřadu. Tyto obce vykonávají přenesenou působnost i za jiné obce, které spadají do jejich správního obvodu a těch je 388.¹⁹
3. Obce s rozšířenou působností. Jejich působnost je nejširší a jsou i zároveň obcemi předchozího stupně, tedy obce s pověřeným obecním úřadem. Těch je nejméně, a to 205²⁰

3.2. Znaky obce

Mezi základní znaky obce patří vlastní území. Dále je to pak obyvatelstvo nebo také občané. Občané obce se podílejí na záležitostech přímo anebo nepřímo. Přímá účast je například práce v komisích nebo účast na veřejných schůzích a nepřímá jako volení zástupci do zastupitelstva.²¹ Občané obce jsou dále specifikováni v §16 zákona č. 128/2000Sb., o obcích.

¹⁷HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

¹⁸ Katalog činností obcí a krajů. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2016 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

¹⁹ Katalog činností obcí a krajů. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2016 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

²⁰ Katalog činností obcí a krajů. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2016 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

²¹KÁŇA, Pavel. Základy veřejné správy: Vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol. 3. Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-319-7.

Občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je hlášena k trvalému pobytu v dané obci. Občan obce po dosažení věku 18 let má právo volit a být volen do zastupitelstva obce, podle podmínek, které jsou stanoveny ve zvláštním zákoně. Dále do jeho práv patří hlasování v místním referendu opět za podmínek stanovených zvláštním zákonem, právo vyjadřovat se při zasedání zastupitelstva, právo vyjadřovat se k záležitostem rozpočtu obce a k závěrečnému účtu za uplynulý kalendářní rok. To lze písemně v určené lhůtě anebo ústně při zasedání zastupitelstva. Do rozpočtu obce a závěrečného účtu obce za uplynulý kalendářní rok lze také nahlížet a činit si výpisky. Taktéž do usnesení rady obce. Občan obce může požadovat projednání určité záležitosti spadající do samostatné působnosti radou či zastupitelstvem, a pokud je žádost na projednání podepsána nejméně 0,5% občanů obce, tak se musí projednat nejpozději do 60 dnů a pokud jde o působnost zastupitelstva, tak pak do lhůty 90 dnů. Občan může podávat nejen návrh na projednání určité záležitosti ale i návrhy, připomínky a podněty orgánům obce, které je vyřizují bezodkladně a nejpozději do 60 a pokud se opět jedná o působnost zastupitelstva, tak pak je tam lhůta 90 dnů.

Co se týče výše zmíněných práv, tak práva na vyjadřování se na zasedání zastupitelstva až po podávání návrhů, připomínek a podnětů orgánům obce má však i osoba starší 18 let věku a vlastníci na území dané obce nemovitost.

Mezi další znaky patří majetek obce. To je zakotveno v Ústavě České republiky čl. 101 odst. 3 *“Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu”*²² a dále pak také v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích v §2 *“ Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících”*.²³

Obce mají právní subjektivitu. Dále pak mají právo na samosprávu, což je upraveno v Ústavě České republiky v čl. 101.

Obec je zastupována a spravována zastupitelstvem, je to veřejnoprávní korporace, která vlastní nebo může vlastnit majetek a hospodařit podle svého

²² Zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky čl.101

²³zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) §2

rozpočtu. Do činností územních samosprávných celků může zasáhnout stát, ale pouze v případě, pokud je to potřeba k ochraně zákona a pouze tím způsobem, který je stanovený zákonem.²⁴

Samosprávu lze charakterizovat jako ústavou a zákony stanovený okruh úkolů veřejné správy. Vykonávání vlastním jménem je svěřeno obci jakožto samosprávné korporaci, která je odlišná od státu. Při výkonu samosprávy nejsou její nositelé podřízené orgánům státu.²⁵

3.3. Vznik a zánik obce

Vznik, zánik a změny území obce jsou upraveny v zákoně č. 128/200 Sb., o obcích v díle 3. Každá část území České republiky je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Je několik možností vzniku a zániku obce.

1. sloučení
2. připojení
3. oddělení

První možností je sloučení obce, které spolu sousedí. Mohou to být dvě nebo více obcí a sloučí se na základě vzájemné dohody. Co se týče území obce, tak pak ho tvoří území sloučených obcí. O novém názvu se obce, které se slučují, dohodnou. Pokud by to tak nebylo nebo se nemohly dohodnout, rozhodne o této záležitosti Ministerstvo vnitra a pokud by obce chtěli úplně jiný název, tak pak potřebují od ministerstva udělení souhlasu.

Dohoda ohledně sloučení obcí případně připojení obce může být uzavřena na základě rozhodnutí zastupitelstev daných obcí. Jestliže po zveřejnění konkrétního rozhodnutí není do lhůty 30 dnů od zveřejnění podán návrh na konání místního referenda v této záležitosti. Pakliže by došlo k tomu, že bude podán návrh na konání referenda v této záležitosti, tak aby došlo k uzavření dohody o sloučení, nebo připojení, musí dojít v referendu k souhlasnému rozhodnutí na

²⁴Zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky čl.101

²⁵ HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

území obce, kde byl podán návrh na referendum. Krajskému úřadu oznámí slučované či připojované obce výsledná rozhodnutí svých zastupitelstev, podle kterých má být uzavřena dohoda. V případě, že se konalo referendum, tak oznámí obce i výsledek tohoto referenda.

Náležitosti, co musí smlouva obsahovat, jsou datum, přesněji den, měsíc a rok, kdy dojde ke sloučení či připojení obce. Název nově vzniklé obce a kde budou sídlit jejich orgány v případě sloučení obcí. Právní předpisy, které byly již platné v původních obcích a které budou platit i nadále v celé nově vzniklé obci. Musí tam být uvedeno i katastrální území obce a majetek i s finančními prostředky a ostatní práva a závazky právnických osob a organizačních složek obcí.

Právním nástupcem sloučených obcí je nově vzniklá obec, nebo v případě připojení obce, ta která nezaniká. Nová obec se tedy stává příjemcem výnosu daní, které by podle zvláštního zákona jinak připadaly zaniklé obci. Dále na ní přechází majetek i s finančními prostředky po zaniklé obci a další práva či závazky zaniklé obce. Nová obec dále zašle opis dohody o jejich vzniku Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu, příslušnému katastrálnímu a finančnímu.

Další možností vzniku obce je oddělením části dané obce či změnou nebo případně úplným zrušením vojenského újezdu.

Poslední možností je oddělení části obce a to je zmíněno v § 21 zákona o obcích. Oddělovaná část obce musí mít samostatné katastrální území, které sousedí nejméně buď se dvěma obcemi, nebo jednou obcí a cizím státem a tvořící souvislý územní celek. Dále pak musí mít nejméně 1000 občanů. Obec po oddělení části obce musí naplnit stejné podmínky jako oddělovaná část. S oddělením musí souhlasit občané žijící na území dané obce a svůj souhlas tak vyjádří v konání místního referenda. Oddělované části musí mít stanoven výbor a ten stanoví občané. Je tvořen oprávněnou osobou a jejími zástupci. Je možno mít pouze jeden přípravný výbor, počet členů musí být lichý a nejmenší možný počet členů, které ho tvoří, jsou tři. Členem výboru se může stát pouze občan obce, který má trvalý pobyt v oddělované části obce.

Výbor může navrhnout konání místního referenda o oddělení části obce a podílet se na průběhu a přípravě jeho konání. Účastní se na přípravě návrhu o oddělení části obce a zastupuje obec, která nově vzniká v záležitostech uzavírání

dohody o rozdělení majetku. Je účastníkem řízení o oddělení obce nicméně nemůže sám podat návrh na oddělení.²⁶

3.4. Majetek Obce

Každá obec má právo vlastnit a spravovat majetek. Toto je zakotveno v Ústavě České republiky v čl. 101.

Dále je bližší správa majetku obce upravena opět v zákoně o obcích a to konkrétně v § 38.

Obec musí majetek využívat účelně a hospodárně na základě zájmů dané obce, které vyplývají ze zákonem vymezené působnosti. Musí o majetek pečovat a zachovávat jeho rozvoj a obec musí vést účetnictví. Musí být chráněn před ničením a poškozováním či odcizením a zneužitím. Za hospodaření obce a její případné závazky stát neručí, pokud by takový závazek nepřevzal smluvně. Majetek musí obec chránit před neoprávněnými zásahy a včasně užít možnost uplatňovat právo náhradu na škody. Obec musí sledovat dlužníky, jestli řádně plní své závazky a zajistit, aby nenastalo promlčení nebo zánik z nich vyplývající.²⁷

Nakládání s majetkem spadá do výkonu samostatné působnosti. Samotné nakládání s majetkem představuje ekonomický základ obecní samosprávy.²⁸

4. Statutární města

Statutární města jsou v ohledu městského obvodu velmi důležitá a to z toho hlediska, že právě statutární města, která jsou členěná, se člení na městské obvody případně části. Statutární město je takové město, které má větší rozsah samosprávy. Statutární města jsou taxativně uvedena v zákoně o obcích a jsou

²⁶Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) §219, 20, 20a, 21

²⁷zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) §38

²⁸ KOUDELKA, Zdeněk, Radek ONDRUŠ a Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. 4. Praha: Linde Praha, 2009. ISBN 978-80-7201-760-7.

dána ze zákona. Máme celkem 27 statutárních měst. Jsou uvedena v zákoně o obcích v § 4.

Územně členěná statutární města vydávají formou obecně závazné vyhlášky statut, kterým upravují otázky vnitřní organizace statutárního města.²⁹ Právě území statutárních měst může být členěno na městské části a nebo na městské obvody, které mají vlastní orgány samosprávy. Mezi orgány statutárního města patří zastupitelstvo města a další orgány jakožto rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Oproti jiným městům se liší jak ve vydávání statutu, tak v označení některých orgánů. Ve statutárním městě je primátor a magistrát, mimo ně je to starosta a obecní úřad. Toto vše vyplývá ze zákona o obcích. Územně členěná statutární města se člení buď na městské obvody nebo na městské části. Drtivá většina statutárních měst není územně členěna. Ta, která se územně člení, jsou Plzeň, Brno, Praha, Ostrava Liberec, Pardubice, Opava, Ústí nad Labem. Pouze těchto osm má přijatý statut, který je právě podmínkou pro vnitřní členění. Zbýlých 19 statutárních měst se nečlení. Tato města tedy používají označení "statutární" i bez toho, aby nějaký statut v praxi přijala.³⁰ Mapa statutárních měst ČR tvoří přílohu č. 1 této práce.

4.1. Územně členěná statutární města

Máme osm územně členěných statutárních měst. Některé se člení na městské obvody a některé na části.

Plzeň má deset městských obvodů. Plzeň 1 - 10³¹. Brno se člení na městské části a má jich celkem 29.³² Ostrava má 23 městských obvodů,³³ Liberec má jeden městský obvod.³⁴ Pardubice se člení na městské obvody, kterých je

²⁹HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

³⁰ZAVŘEL, Filip a MARTÍNKOVÁ, Michaela. Analýza: Systém statutárních měst je roztržitý a pro občany nepřehledný. Veřejná správa. 2019, 2019(5), 16-17.

³¹ Statut města Plzně

³² Statut města Brna

³³ Statut města Ostravy

³⁴ Statut města Liberce

osm.³⁵ Opava se člení na 8 městských částí.³⁶ Ústí nad Labem má čtyři městské obvody.³⁷

Na městské části se tedy člení Praha, Brno a Opava. Zbývá statutární města jako Ostrava, Plzeň, Pardubice, Ústí nad Labem a Liberec mají městské obvody.³⁸

5. Hlavní město Praha

Hlavní město Prahu upravuje zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Ten upravuje Prahu jako hlavní město a kraj proto bych zde chtěla shrnout celkový pohled na Prahu a na odlišnosti oproti jiným obcím a statutárním městům. Praha je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, má vlastní příjmy a hospodaří za podmínek stanovených zákonem. Praha je spravována zastupitelstvem, radou, primátorem, magistrátem hlavního města Prahy, zvláštními orgány a městskou policií.

Praha se člení na městské části. Ty mají pravomoc určenou statutem města Prahy. Nicméně na rozdíl od jiných statutárních měst si Praha nemůže vybrat, zda se vůbec členit bude a jestli to budou městské obvody anebo městské části. Dále pak nelze statutem svěřit městským částem jiné pravomoci, než jsou dané zákonem. Dalším podstatným rozdílem je, že rozdíl mezi normálním městským obvodem a městskou částí Prahy je takový že městské obvody statutárního města jednají jeho jménem, ale městská část Prahy je oprávněna jednat svým vlastním.³⁹ Městská část je spravována zastupitelstvem, dalšími orgány jsou pak rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány.⁴⁰ Pakliže je městské části svěřen výkon přenesené působnosti, je správním obvodem. Praha a městské části

³⁵ Statut města Pardubice

³⁶ Statut města Opavy

³⁷ Statut města Ústí nad Labem

³⁸ ZAVŘEL, Filip a Michaela MARTÍNKOVÁ. Analýza: Systém statutárních měst je roztržštěný a pro občany nepřehledný. Veřejná správa. 2019, 2019(5), 16-17.

³⁹ DĚVĚROVÁ, Martina, RADOŠINSKÝ Adrián, HAVEL, Tomáš. Zákon o hlavním městě Praze: Komentář. Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-560-4.

⁴⁰ Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze § 3 a 4

jsou povinny zajistit úkoly v přenesené působnosti hlavního města a městských částí.⁴¹

Znak, vlajka a razítko hlavního města Prahy a městských částí může používat Praha a právnické osoby a zařízení, které byli zřízeny nebo založeny hlavním městem Prahou. Stejně tak to mohou městské části a právnické osoby a zařízení zřízené nebo založené městskou částí je mohou užívat.⁴² Podoba znaku a vlajky hlavního města je stanovena obecně závaznou vyhláškou č. 21/2004 Sb. hl. m. Prahy.⁴³

Samostatná působnost Prahy a městských částí. Sem patří správa záležitostí, které jsou v zájmu hlavního města Prahy a jeho občanů.⁴⁴ Své vnitřní právní předpisy upraví hlavní město Praha vydaným statutem.⁴⁵

Samostatná působnost městské části. Do samostatné působnosti městské části spadají úkoly jako například schvalování strategie rozvoje městské části, možnost městských částí zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby. Dále sem spadá například rozhodování o vyhlášení místního referenda na území dané městské části, schvalování rozpočtu městské části a hospodaření podle něj. Dále hlavní město Praha může městským částem svěřit rozhodování o těchto právních jednáních statutem. Jsou to pravomoci jako uzavírání smluv o přijetí a poskytnutí úvěru návratné finanční výpomoci, zápůjčky nebo dotace o převzetí dluhu, dále o peněžitých a nepeněžitých vkladech městské části do obchodních společností a svazků, dále například o vzdání se práva a prominutí dluhu. Praha může statutem svěřit městské části pravomoci uvedené v § 18 odst. 3 zákona 131/2000 Sb.⁴⁶

Další rozdílnou věcí jsou orgány Hlavního města Prahy. Praha má zastupitelstvo, které se skládá z členů zastupitelstva hlavního města Prahy. Jejich počet činí 55 - 70 členů (u obcí je to 5-55 členů, záleží podle počtu obyvatel). Rada hlavního města Prahy je výkonným orgánem v samostatné působnosti. Je

⁴¹Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze §5

⁴² Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze §15

⁴³ DĚVĚROVÁ, Martina, RADOŠINSKÝ, Adrián, HAVEL, Tomáš. Zákon o hlavním městě Praze: Komentář. Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-560-4.

⁴⁴ Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze §16

⁴⁵Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze §17

⁴⁶Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze §18

volena zastupitelstvem z řad svých členů a má jich 11 (u obce je to 5-11 členů a tvoří ji starosta, místostarosta a další členové rady, ve statutárním městě pak primátor, náměstek primátora a členové rady). Tvoří ji primátor, náměstek primátora a další členové rady hlavního města Prahy. Magistrát hlavního města Prahy tvoří ředitel magistrátu a další zaměstnanci hlavního města Prahy (u obcí to není ředitel, ale tajemník)⁴⁷

Zastupitelstvo městské části je složeno ze členů zastupitelstva městské části. Počet členů zastupitelstva městské části se odvíjí především od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu městské části. Je to od 5 - 45 členů. Rada městské části je nejméně z 5 a nejvýše z 9 členů. Starosta městské části jmenuje a odvolává tajemníka úřadu městské části po předchozím souhlasu ředitele. Starosta sám je zastupován místostarostou nebo místostarosty. Dále mohou být zřizovány i jiné orgány. Zastupitelstvo například vždy zřizuje kontrolní a finanční výbor. Rada zase zřizuje jako své iniciativní orgány komise. Úřad městské části tvoří starosta, místostarosta, tajemník úřadu městské části, pokud je tedy tato funkce zřízena a zaměstnanců.⁴⁸

6. Městský obvod

Městský obvod nebo městská část. Rozdíl mezi obvodem a částí žádný není, liší se pouze pojmenováním. Podle zákona o obcích § 134 jednají za statutární město v záležitostech, které jsou jim svěřeny zákonem a v mezích zákona statutem. Je organizační jednotkou města. Městský obvod nebo městskou část lze za stanovených podmínek připojit k jinému městskému obvodu nebo části. Rozhodnutí o tom, zda se připojí nebo zruší, musí obsahovat náležitosti, které jsou uvedeny v § 19 odst. 5 zákona č. 128/2000 Sb.

Dohoda o sloučení obcí nebo připojení obce musí obsahovat

a) den, měsíc a rok, ke kterému se obce slučují, nebo se obec připojuje,

⁴⁷Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze

⁴⁸Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze

b) název obce a sídlo jejích orgánů, jde-li o sloučení obcí,

c) určení právních předpisů obcí, které byly vydány slučovanými obcemi nebo připojovanou obcí a zůstanou v platnosti v celé obci po sloučení nebo připojení,

d) výčet katastrálních území obce po sloučení nebo připojení,

e) určení majetku, včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek slučovaných obcí nebo obce, která se připojuje.

Místo názvu obce se však použije název nového městského obvodu či městské části, ke které se původní obvod připojuje. Statutární město pak zašle opis rozhodnutí Ministerstvu vnitra, Českému úřadu zeměměřičskému a katastrálnímu, příslušnému katastrálnímu a finančnímu úřadu.⁴⁹

Co se týče vzniku městského obvodu, je to upraveno v § 2 zákona o obcích č. 128/2000. Co se týče vzniku nebo zániku městského obvodu dochází tomu tak na základě rozhodnutí zastupitelstva města pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda.⁵⁰

Městský obvod nebo městskou část ve statutárním městě lze zřídit nebo zrušit na základě rozhodnutí zastupitelstva města, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci. Je-li podán takový návrh, lze zřídit nebo zrušit městský obvod nebo městskou část jen na základě souhlasného rozhodnutí místního referenda konaného na území, na němž se navrhuje zřízení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části.

V rámci Plzně lze nalézt příklad návrhů na konání referenda o vzniku nového městského obvodu oddělením části stávajícího. První pokus byl proveden částí obce Roudná a následoval obdobný pokus části Radobyčice. V obou případech návrh na konání referenda byl odmítnut pro nedostatek podpisů na petičních arších, kdy přípravný výbor nepřinesl dostatečný počet podpisů s odůvodněním, že chce konat referendum pouze na části obvodu, který se chce oddělit. Taková argumentace nemohla být akceptována a po soudním přezkumu návrhu v prvním případě byl judikován závěr, že referendum o takové otázce je

⁴⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

⁵⁰ HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

nutné konat na území celého městského obvodu, a tudíž je třeba patřičného procenta podpisů oprávněných osob z celého městského obvodu. Referendum o vzniku či zániku městského obvodu se tedy na území města Plzně nakonec nekonalo.

Městské obvody a městské části nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky nebo nařízení.

6.1. Historie městských obvodů.

Dříve upravoval obce zákon č. 367/1990 Sb. o obcích. Městské obvody mohly za podmínek stanovených výše uvedeným zákonem a statutem územně členěných měst také vydávat obecně závazné vyhlášky v rámci jejich územního obvodu. Bylo to velmi přínosným decentralizačním opatřením z hlediska samosprávy ve městech, kde nepůsobil okresní úřad jako třeba v Plzni, Brně, Praze a Ostravě.⁵¹

Pravomoc městským obvodům svěřuje obecně závazná vyhláška v podobě statutu, který vydává statutární město. Tím statutární město svěří pravomoc městskému obvodu formou odkazu na příslušná ustanovení zákona o obcích nebo ustanovení jiných obecně závazných právních předpisů. V této podobě neobsahuje statut konkrétní znění svěřované pravomoci, a proto je velmi důležité seznámit se s odkazy na předpisy.

Pak je tu další varianta, kterou může být městskému obvodu svěřena pravomoc a tou je, že statut odkáže na zákon v jeho znění platnému k datu stanoveného ve statutu. V tom případě se pak při aplikaci použije příslušný platný zákon. Pakliže by došlo k nějaké zásadní a věcné změně příslušného zákona, plyne z toho pak, že když je odejmuta příslušná kompetence obci, nemůže ji pak vykonávat ani městský obvod.

Poslední možnou variantou pak je svěření pravomocí orgánům městských obvodů jejich konkrétním slovním vyjádřením. Pro lepší orientaci lze také použít poznámky pod čarou odkazující na příslušná ustanovení zvláštních zákonů. Rozdíl v poznámce od odkazu se liší v tom, že tak není součástí právně závazného textu

⁵¹KOUDELKA, Zdeněk. Právní předpisy samosprávy. 2. Praha: Linde Praha, 2018. ISBN 978-80-7201-690-7.

právního předpisu. Mohla by se součástí stát jen v případě, že by byla v normativním textu výslovně vyjádřena.

Pro závěr lze dodat doporučení ministerstva vnitra, které doporučuje v zájmu přeneseného a jednoznačného vymezení pravomoci a dále také z hlediska snazší orientace ve statutu využívat poslední variantu.⁵²

Statutární město může svěřit městskému obvodu na úseku samostatné působnosti zejména záležitosti uvedené v §131. Těmi jsou schvalování programu rozvoje městského obvodu, rozhodování o majetkoprávních úkonech uvedených v §133 odst. 1, ukládání pokut podle §58 nebo výkon funkce zaměstnavatele zařazené do úřadu městského obvodu. Toto zákonné ustanovení konkretizuje okruhy otázek ze samostatné působnosti, jejichž výkon lze svěřit vždy jen pro daný územní obvod. Pro tyto typy úkonů platí, že však nejsou nárokové ze stran městských obvodů a že zastupitelstvo statutárního města může tyto úkony svěřit, ale také nemusí.⁵³

6.2. Městský obvod v rámci Plzně

Městský obvod jsem se rozhodla blíže charakterizovat na konkrétním případě. Pro to jsem si konkrétně vybrala statutární město Plzeň a chtěla bych městský obvod charakterizovat v rámci statutu města Plzně.

Plzeň se člení na deset městských obvodů a těmi jsou:

1. Plzeň 1 (*katastrální území Bolevec a Plzeň - část*),
2. Plzeň 2-Slovany (*katastrální území Božkov, Bručná, Hradiště u Plzně, Koterov a Plzeň - část*),
3. Plzeň 3 (*katastrální území Doudlevec, Plzeň - část, Radobyčice, Skvrňany, Valcha*),
4. Plzeň 4 (*katastrální území Bukovec, Červený Hrádek u Plzně, Doubravka, Lobzy, Plzeň 4, Újezd*),
5. Plzeň 5-Křimice (*katastrální území Křimice*),
6. Plzeň 6-Litice (*katastrální území Litice u Plzně*),

⁵²KOUDELKA, Zdeněk, Radek ONDRUŠ a Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. 4. Praha: Linde Praha, 2009. ISBN 978-80-7201-760-7.

⁵³KOUDELKA, Zdeněk, Radek ONDRUŠ a Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. 4. Praha: Linde Praha, 2009. ISBN 978-80-7201-760-7.

7. Plzeň 7-Radčice (*katastrální území Radčice u Plzně*),
8. Plzeň 8-Černice (*katastrální území Černice*),
9. Plzeň 9-Malesice (*katastrální území Malesice a katastrální území Dolní Vlkyš*),
10. Plzeň 10-Lhota (*katastrální území Lhota u Dobřan*).⁵⁴

Městský obvod je organizační jednotkou města a správním obvodem pro výkon přenesené působnosti.

Orgány městského obvodu jsou zastupitelstvo, rada, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány.

Členové zastupitelstva města a obvodu jsou voleni podle zvláštního zákona. Zastupitelstvo obvodu volí zejména starostu městského obvodu a místostarosty a rozhodne o dělbě moci mezi nimi. Dále volí další členy rady a stanoví počet dlouhodobě uvolněných členů zastupitelstva obvodu. Zřizuje výbory jako kontrolní a iniciativní orgány. Schvaluje rozpočet obvodu, jeho závěrečný účet a účetní závěrku, rozhoduje o majetkových záležitostech města a o právních úkonech při nakládání s majetkem města. Navrhuje například zastupitelstvu města návrh na vydání regulačního plánu, dále pak rozhoduje o názvech ulic a jiných veřejných prostranstvích nepřesahující území obvodu.

Rada obvodu je výkonný orgán pro městský obvod ve věcech spadajících do samostatné působnosti města, svěřené statutem obvodům nebo jiným právním předpisem města.

Starosta obvodu řídí zasedání zastupitelstva a rady obvodu a svolává jejich jednání. Dále podepisuje usnesení a plní úkoly starosty obce ve všech věcech svěřených statutem. Starosta stojí v čele úřadu městského obvodu. Starosta pak dále zastupuje město navenek v záležitostech svěřených statutem nebo jiným právním předpisem městskému obvodu. Dále vykonává činnosti jako jmenování a odvolání tajemníka úřadu městského obvodu po předchozím souhlasu tajemníka magistrátu. Dále je starostovi městského obvodu v případech daných zákonem zřídit zvláštní orgány obvodu a jmenovat a odvolávat jejich členy a rozhodovat o případné podjatosti ve správním řízení.

V době nepřítomnosti starosty ho zastupuje místostarosta či v případě nemoci nebo dovolené. Nemusí být zvolen jen jeden, ale může jich být voleno více. Jak starosta, tak místostarosta má právo se účastnit s poradním hlasem jednání zastupitelstva i rady města a dále pak jednání zastupitelstev a rad jiných městských obvodů.

⁵⁴ Statut města Plzně

Úřad městského obvodu je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem úřadu a dalšími zaměstnanci. V čele úřadu je starosta. Úřad je členěn na odbory a ty se pak mohou ještě dále členit na oddělení. Plní úkoly obce a pověřeného obecního úřadu v přenesené působnosti. Dále pomáhá radě, zastupitelstvu a vede například úřední desku společnou pro všechny orgány obvodu a další.⁵⁵

Tajemník úřadu městského obvodu organizuje činnost městského obvodu a je za tu činnost jak v samostatné tak přenesené působnosti odpovědný starostovi obvodu a tajemníkovi magistrátu.

Součinnost orgánů celoměstských a orgánů obvodu upravuje Statut města Plzně tak, že orgány s celoměstskou působností musí při svém rozhodování a konání přihlížet k usnesením, požadavkům a podnětům orgánů městských obvodů. Orgány městských obvodů při svém rozhodování a konání v rámci městem jim svěřených pravomocí v oblasti samostatné působnosti naopak zase přihlížejí i k usnesením a pokynům orgánů s celoměstskou působností.

Zastupitelstvo a rada města mohou vydávat vnitřní směrnice k zabezpečení jednotného postupu orgánů obvodů ve věcech samostatné působnosti města, které jsou tímto Statutem nebo jiným právním předpisem města svěřeny do působnosti obvodů. Orgány s celoměstskou působností a orgány městských obvodů (orgány městských obvodů i mezi sebou) se navzájem informují v dostatečném předstihu o věcech, které se jich týkají. Bližší podmínky pro předávání informací si v souladu s platnými právními předpisy a mohou jednotlivé orgány mezi sebou upravit vzájemnou dohodou, nebo tak může stanovit rada nebo zastupitelstvo města.⁵⁶

7. Působnost obvodů v rámci Plzně

Statutární město Plzeň má deset městských obvodů. Nicméně i ty se mezi sebou značně liší rozlohou i počtem obyvatel. Město Plzeň má 4 „velké“ městské obvody a 6 „malých“ městských obvodů. Mezi velké patří Plzeň 1, Plzeň 2-Slovany, Plzeň 3 a Plzeň 4. Například v městském obvodu Plzeň 1 žije 48 153 obyvatel a jeho rozloha činí 2 489 ha. Městský obvod Plzeň 3 má 45 354 obyvatel a rozlohu 3 487 ha. Pátý až desátý městský obvod je rozlohou i počtem obyvatel významně menší a převážně je tvoří bývalé obce připojené k Plzni. Statut města Plzně upravuje vymezení působnosti pro obvody Plzeň 1 - Plzeň 10 následovně.

⁵⁵ Statut města Plzně

⁵⁶ Statut města Plzně

7.1. Samostatná působnost

Na úseku samostatné působnosti, pokud není statutem nebo jiným právním předpisem města stanoveno jinak, jsou k výkonu samostatné působnosti příslušné orgány s celoměstskou působností.

Městské obvody v tomto ohledu zabezpečují v samostatné působnosti města úkoly, které jim statut nebo jiný právní předpis svěřuje. Obvody jsou při výkonu takto svěřené působnosti města povinny řídit se platným právním řádem i pokyny a směrnicemi města, schválenými zastupitelstvem nebo radou města nebo vydanými tajemníkem magistrátu v mezích jeho působnosti. Dále městské obvody samostatně řeší všechny otázky zřizování a činnosti svých orgánů a mohou zřizovat pro plnění svých úkolů v samostatné působnosti organizační složky města, které pak samy řídí.

Orgány obvodu při výkonu samostatné působnosti svěřené statutem nebo jiným právním předpisem města jednají navenek vždy jménem města svými orgány podle zákona o obcích, tohoto Statutu a dalších právních předpisů a v jejich rámci podle organizačních řádů úřadů městských obvodů a jednacích řádů zastupitelstev a rad městských obvodů, zejména uzavírají a podepisují smlouvy, podávají a podepisují žaloby a jiné návrhy k soudům a správním orgánům a jiným orgánům státu, hájí zájmy města v soudních řízeních a vystupují jménem města jako účastníka správního řízení mimo řízení před katastrálními úřady. Výjimku tvoří ty případy, které si vyhradí samo město usnesením rady nebo zastupitelstva. K těmto jednáním jménem města jsou orgány městských obvodů oprávněny bez dalšího zvláštního písemného zmocnění či plné moci jinak příslušným orgánem města vystavené.

Má-li Plzeň postavení dotčeného orgánu ve správním řízení, jehož předmět se dotýká práva na samosprávu, vykonávají tuto působnost orgány s celoměstskou působností. Je-li však orgán s celoměstskou působností orgánem takové správní řízení provádějícím, vykonává působnost dotčeného orgánu městský obvod územně nebo věcně příslušný.⁵⁷

7.1.1. Péče o rozvoj města

Orgány obvodu doporučují orgánům s celoměstskou působností zajištění plánu rozvoje města nebo jeho změn a dalších strategických, koncepčních a územně-plánovacích dokumentací. Mají doporučující roli formou stanoviska ke strategickým, koncepčním a územně-plánovacím dokumentacím a mohou podat orgánům města návrh na kterékoli opatření v samostatné působnosti obce, které je svěřeno do působnosti celoměstských orgánů. Městské obvody vedou kroniku městského obvodu.

⁵⁷ Statut města Plzně

7.1.2. Školství

Městské obvody zde především řídí mateřské školy a plní všechny úkoly zřizovatele právnických osob vykonávajících činnost mateřské školy.

7.1.3. Byty

Orgány obvodu ve vztahu k bytům ve vlastnictví města na území obvodu zajišťují komplexní správu bytů a domů ve vlastnictví města, jejichž správa je vyhrazena jednotlivým městským obvodům dle přílohy č. 3 Statutu, která řeší svěřený majetek do trvalé správy obvodů.

7.1.4. Požární ochrana

Městské obvody na daném úseku zejména zřizují jako organizační složku obce jednotky sboru dobrovolných hasičů obce a plní další úkoly s tím spojené.

7.1.5. Doprava a čistota města

Na úseku dopravy městské obvody zejména zajišťují odstraňování závad ve schůdnosti a sjízdnosti místních komunikací IV. třídy, komunikací pro pěší, přechodů, cyklistických stezek a náměstí a zajišťují zimní údržbu všech místních komunikací nezařazených do plánu zimní údržby města Plzně.

V oblasti čistoty města pak zejména zajišťují čištění všech pozemních komunikací a veřejných prostranství ve vlastnictví města, nacházejících se na území obvodu (vyjma mostů) a komplexně pečují o plochy městské a komunikační zeleně.

7.1.6. Kultura

Městské obvody v Plzni podporují kulturní, sportovní a případně i jiné zájmové aktivity občanů města a pomáhají občanským sdružením pro sport a kulturu v jejich činnosti a dále organizují kulturní a jiné společenské podniky k reprezentaci a propagaci městského obvodu a k rozvoji kulturního a společenského života občanů města.

7.1.7. Všeobecná vnitřní správa

Orgány městských obvodů zde rozhodují o názvech ulic a veřejných prostranství nepřesahujících území obvodu a zabezpečují označování ulic a náměstí. Dále pak vyhlášují a zabezpečují konání místního referenda nepřesahujícího území městského obvodu.

7.2. Přenesená působnost

Pravomoci v rámci přenesené působnosti města a svěřené městským obvodům jsou uvedeny ve Statutu města Plzně. Rozsah přenesené působnosti svěřené městským obvodům je uveden v čl. 1 v příloze č. 7 Statutu města Plzně.

(1) Pokud není u jednotlivých dále uvedených činností výslovně stanoveno jinak, vykonávají je orgány městských obvodů na celém území svého obvodu.

(2) Není-li Statutem nebo jeho přílohami stanoveno jinak, plní v přenesené působnosti orgány městských obvodů úkoly obcí a pověřených obecních úřadů.

(3) Dojde-li pro změnu zvláštního zákona ke změně charakteru některé z dosud přenesených působností obce na její působnost samostatnou, zůstává dělení kompetencí mezi orgány města a orgány městských obvodů podle této přílohy zachováno až do případné změny Statutu nebo této přílohy obecně závaznou vyhláškou města.

(4) Součástí výkonu přenesené působnosti obvodům příslušejícím podle tohoto Statutu je i výkon jimi vydaných správních a daňových rozhodnutí, který může být zajištěn i prostřednictvím exekutora podle zvláštního zákona.

(5) Je-li tímto Statutem přenesena na orgány obvodů působnost obce s rozšířenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, nedotýká se to výkonu správních činností na území jiných obcí ve správním obvodu Plzně podle zvláštního právního předpisu, není-li veřejnoprávní smlouvou s těmito obcemi stanoveno jinak.⁵⁸

V případě, že by některý z městských obvodů Plzeň 5 - Plzeň 10 nebyl schopný vykonávat po dobu delší jak jeden měsíc svoji působnost podle statutu, pak přeneše odbor magistrátu svým opatřením působnost následovně.

Za úřad městského obvodu Plzeň 5, 6, 9 a 10 bude pravomoci vykonávat úřad městského obvodu Plzeň 3. Za úřad městského obvodu Plzeň 7-Radčice by to pak byl úřad městského obvodu Plzeň 1 a za úřad městského obvodu Plzeň 8 - Černice úřad městského obvodu Plzeň 2-Slovany.

⁵⁸ Statut města Plzně

7.2.1. Územní plánování a stavební řád

Zde se městské obvody vyjadřují k podkladům k územnímu plánování. Některé podklady mohou sami připravit nicméně po dohodě s městem, dále plní záležitosti obecného stavebního úřadu, kromě úkolů, které si vyhradilo přímo město. To je uvedeno v článku 2 v příloze č. 6 statutu města Plzně. Tyto úkoly byly vymezeny celoměstským orgánům.

(1)*Plní úkoly úřadu územního plánování.*

(2)*Vydávají územní rozhodnutí vyjma územních rozhodnutí, která vydávají orgány městských obvodů dle přílohy č. 7, čl. 2 odst. 3 a 4 Statutu. Vydávají územní souhlasy v případě změn druhu pozemku o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1000 m². Uzavírají veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí.*

(3)*Vydávají rozhodnutí v rámci územního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí. Vydávají rozhodnutí v rámci společného územního a stavebního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí.*

(4)*Poskytují územně plánovací informace.*

(5)*Rozhodují o žádostech o dělení či scelování pozemků.*

(6)*Povolují těžební práce v působnosti stavebních úřadů.*

(7)*Plní úkoly speciálního stavebního úřadu u staveb vodních děl vyjma staveb studní zřizovaných pro potřeby jednotlivých fyzických osob a domácností.*

(8)*Plní úkoly speciálního stavebního úřadu u staveb pozemních komunikací s výjimkou silnic I. třídy, místních komunikací IV. třídy a účelových komunikací.*

(9)*Vykonávají působnost svěřenou městským obvodům dle přílohy č. 7 Statutu jako obecný stavební úřad, speciální stavební úřad u staveb vodních děl nebo speciální stavební úřad u staveb pozemních komunikací, pokud si tuto působnost pro konkrétní případ vyhradí v souladu se zákonem.*

(10)*Vedou stavební archiv pro celé území města.*

(11)*Plní úkoly vyvlastňovacího úřadu dle zákona o vyvlastnění.*

(12)Rozhodují o povolení výjimek pro správní akty vydávané orgány celoměstskými.⁵⁹

Dále mohou tedy vydávat rozhodnutí jako například v územním a stavebním řízení v případech, kdy stavební zákon pro tyto úkony a rozhodnutí nevyžaduje jak stavební povolení tak ohlášení. Vydávají povolení k hospodaření s podzemními vodami.

7.2.2. Finance

Městské obvody spravují místní poplatky. Nespravují poplatky, které byly uloženy ke správě celoměstským orgánům. Městské obvody spravují poplatky, co byly předepsány zvláštním zákonem a to i s možností jejich vymáhání, penalizací a ukládání sankcí. Vykonávají záležitosti podle zákona č. 186/2016 Sb. o hazardních hrách. Městský obvod Plzeň 3 má v tomto směru zvláštní postavení. Městskému obvodu Plzni 3 bylo svěřeno plnění úkolů obce jakožto cenového orgánu (nespadají sem vydávání cenových právních předpisů).⁶⁰

7.2.3. Ochrana přírody a krajiny

V této působnosti to za městské obvody Plzeň 6 Litice - Plzeň 9-Malesice vykonává opět městský obvod Plzeň 3. Ochrana přírody a krajiny je uvedena v čl. 4 přílohy č. 7 statutu města Plzně.

(1)Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností vyjma úkolů podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a vyjma ukládání pokut podle § 87 a § 88 tohoto zákona, nejedná-li se o ukládání pokut podle § 87 odst. 3 písm. i) a m), § 88 odst. 1 písm. i) a n) a odst. 2 písm. b) a k) ve vztahu k jedincům druhů chráněných podle zvláštního právního předpisu⁴², a dále plní úkoly pověřeného obecního úřadu podle § 76 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

(2)Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

⁵⁹ Statut města Plzně

⁶⁰ Statut města Plzně

(3) *Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.*

7.2.4. Zemědělství

V oblasti zemědělství vykonává městský obvod Plzeň 3 úkoly za městský obvod Plzeň 9. V této oblasti jsou činnosti jako účast na kontrole při zvláštních veterinárních opatřeních a také schvalují místa pro svody zvířat a trhy, kde se prodávají živočišné produkty, kdy k jejich konání vydávají také povolení.

7.2.5. Lesní hospodářství a myslivost

Zde se působnost městských obvodů vzájemně nijak neliší a žádný městský obvod zde nevykonává pravomoc za jiný obvod. Na úseku myslivosti především obvody vydávají lovecké lístky.

7.2.6. Vodní hospodářství a rybářství

Na tomto úseku městské obvody především vydávají a odebírají rybářské lístky. Dále pak povolují domácnostem odběr povrchových vod.

7.2.7. Doprava a silniční hospodářství

Obvody vykonávají působnost silničního správního úřadu pro místní komunikace a veřejně přístupné účelové pozemní komunikace. Dále např. rozhodují o zařazení pozemní komunikace do kategorie místních komunikací a o vyřazení místních komunikací z této kategorie.

7.2.8. Sociální zabezpečení, zdravotnictví, školství, kultura a památková péče

V tomto ohledu plní městský obvod například funkci opatrovníka či poručníka nezletilých osob a osob omezených ve svéprávnosti.

Plní úkoly podle následujících ustanovení zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách kromě činností v §92 písm b) to je: *koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo*

výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností; přitom spolupracuje se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady a územními samosprávnými celky, a dále podle ustanovení zákona č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi.

Dále dochází k zajištění sociálně-právní ochraně dětí podle z.č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Opět kromě záležitostí, které jsou vyhrazeny orgánům s celoměstskou působností. V době pracovní pohotovosti zajišťuje výkon těchto záležitostí městský obvod Plzeň 3 za městské obvody Plzeň 5, 6, 7 a 9 a za městský obvod Plzeň 8 vykonává toto městský obvod Plzeň 2.

7.2.9. Všeobecná vnitřní správa

Zde městské obvody rozhodují o přestupcích v rámci působnosti obce či obecního úřadu. Úřady městských obvodů mohou dále řešit přestupky na úrovni státní správy. Dále plní úkoly v oblasti voleb při průběhu místního referenda⁶¹

(1)Rozhodují o přestupcích v působnosti obce nebo obecního úřadu. Úřady městských obvodů rozhodují dále o přestupcích proti pořádku ve státní správě vyskytujících se na více úsecích státní správy, přestupcích na úseku všeobecné vnitřní správy, přestupcích proti pořádku ve státní správě a přestupcích na úseku zbraní a střeliva podle zvláštního zákona.

(2)Plní úkoly obce na úseku volebním a při provádění místního referenda.

(3)Plní úkoly obce při ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a při ověřování pravosti podpisu.

(4)Plní úkoly obcí v ochraně práva shromažďovacího.

(5)Plní úkoly pověřeného obecního úřadu a obce na úseku evidence obyvatel vyjma zpracovávání souhrnných údajů pro ministerstvo vnitra a ohlašování úředních změn názvů městských obvodů, ulic a čísel popisných.

⁶¹ Statut města Plzně

(6)Plní úkoly obce a pověřeného obecního úřadu na úseku veřejných sbírek.

(7)Městský obvod Plzeň 3 pro území celého města plní úkoly obce s matričním obvodem ve všech matričních záležitostech.

Po shrnutí výkonu pravomoci za ostatní městské obvody je třeba zmínit Městský obvod Plzeň 3, který v některých činnostech vykonává pravomoc za celé území obce. V některých případech vykonává pravomoci pouze za městské obvody a to převážně pro městské obvody. Plzeň 3 vykonává za městské obvody Plzeň 5, Plzeň 6, Plzeň 9 a Plzeň 10 záležitosti v případech, že nejsou úřady těchto městských obvodů schopny vykonávat po dobu delší než jeden měsíc úkoly v rámci své působnosti. Městský obvod Plzeň 3 plní však záležitosti i za celé území obce a to především v záležitostech spravování financí. Zde, jak již bylo zmíněno, plní městský obvod Plzeň 3 úkoly na území celého města jako cenového orgánu. Další podstatnou záležitostí pro městský obvod Plzeň 3 je skutečnost, že plní úkoly na celém území města v matričních záležitostech.

Městský obvod Plzeň 3 je označován také jakožto centrální. Rozlohou je to největší městský obvod a žije v něm 45 354 tisíc obyvatel.

8. Problémy statutárních měst, statutů a členění

V současné době se poměrně řeší otázka statutárních měst, protože v současné době v České republice se v praxi objevuje řada různých modelů fungování. Ty se právě liší od normálních měst rozsahem kompetencí a případně zřízením městských obvodů. Na tuto problematiku si nechalo Ministerstvo vnitra vypracovat dokonce analýzu, která bude do budoucna výchozím bodem pro debaty a nastavení nového systému.

Analýza, kterou nechalo ministerstvo vnitra provést, ukázala, že současný systém statutárních měst se projevuje nepřehledně a nekonceptně. To může mít právě za následek nepřijetí statutu některými statutárními městy. Problematické je pak zase samo o sobě i to, jaké jsou podmínky pro to, aby bylo město statutárním městem. Již zmíněné důvody vedou k roztržitosti a velmi těžké variabilitě statutárních měst v České republice a tím dochází k nepřehlednosti mezi občany. Proto je třeba hledat řešení těchto problémů, kterými se chce Ministerstvo vnitra zabývat.

Jednou z možností, která se jeví jako celkem základní a zásadní by bylo povinné přijetí statutu statutárními městy a sjednocení názvů jednotek vnitřního členění a jasné vymezení jejich funkcí. To by znamenalo ale i jasné rozlišení

samostatné a přenesené působnosti. Také by měla být stanovena nějaká hranice minimálního počtu obyvatel, jak pro samotné statutární město, tak ale i pro městský obvod. Minimalizovaly by se tak někdy až značné rozdíly mezi jednotlivými městskými obvody. Ministerstvo vnitra by tak chtělo celý systém nějak sjednotit.

Jedním z dalších problémů je, že zákon nestanovuje žádné zákonné podmínky pro zřízení statutárního města. Ty jsou v zákoně o obcích jen taxativně uvedeny. Za jednu viditelnou, ale neoficiální pomůcku, byla považována hranice minima obyvatel 40 000. Nicméně v roce 2018 přibylo v zákoně jako statutární město Třinec a tímto se se i tato pomůcka zneplatnila.⁶² Statutární město Třinec má 35 035 tisíc obyvatel.⁶³

Velké rozdíly se nachází i mezi jednotlivými městskými obvody, jak bylo zmíněno již u Statutárního města Plzně a nepoměr mezi městskými obvody jak velikostně či podle počtu obyvatel, tak ale i podle pravomoci svěřených úkolů. V jiných statutárních městech je to třeba zase tak, že Liberec, který má zhruba 100 000 obyvatel a má jeden městský obvod a zbytek spadá pod Magistrát, Pardubice, které mají zhruba 90 000 obyvatel, tak mají 8 městských obvodů a přibližně stejně četné Ústí nad Labem jich má zase jen čtyři. Opava zase jakožto město s 57 000 obyvatel má zase Osm městských částí nicméně centrum podléhá správě magistrátu a části nepokrývají celé území. Praha jako Taková má celkem 57 městských částí ovšem větší kompetence má jen 22 částí z 57. Stejně tak jak na Plzni, tak možná ještě lépe lze problém s velikostí a počty obyvatel mezi jednotlivými částmi ukázat ještě snáze. Pro představu městská část Praha 4 má 128 000 obyvatel ale zase naopak ta nejmenší část Praha-nedvězí má jen 298 obyvatel, což značí podstatě větší rozdíl, než ten který je mezi jednotlivými obvody v Plzni.⁶⁴

Problematika obecně statutárních měst je velmi projednávána. Je třeba vytvořit jednotný a ucelený systém a nastavit určité podmínky obecně pro vznik statutárních měst a dále pak i k organizaci statutárních měst. Mělo by dojít ke přehlednosti a snazší orientaci mezi občany. Často tak zajišťuje některé záležitosti jen některý městský obvod jako příklad již zmíněn městský obvod Plzeň 3 anebo pak některé obvody vykonávají správu některých záležitostí za jiné městské obvody jako například záležitosti kácení dřevin zajišťuje městský obvod Plzeň 3 za městské obvody Plzeň 7 a Plzeň 9.

⁶²ZAVŘEL, Filip a Michaela MARTÍNKOVÁ. Analýza: Systém statutárních měst je roztržštěný a pro občany nepřehledný. Veřejná správa. 2019, **2019**(5), 16-17.

⁶³ Obecné informace. Třinec i ty oficiální web [online]. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://trinecko.cz/obecne%2Dinformace/ms-24842/p1=24842>

⁶⁴ZAVŘEL, Filip a Michaela MARTÍNKOVÁ. Analýza: Systém statutárních měst je roztržštěný a pro občany nepřehledný. Veřejná správa. 2019, **2019**(5), 16-17.

9. Závěr

V této práci jsem se pokusila podat ucelený výklad o veřejné správě v České republice a něco k jejímu vývoji. Vystihnout územní samosprávu a zaměřit se především na statutární města a městské obvody a problematiku s tímto spojenou.

V současné době je tato oblast velmi diskutovaná vzhledem k nejednotnosti statutárních měst a neexistence žádné formální podmínky pro vznik statutárního města. Ty jsou dané prostě zákonem a ani již dříve například nepsaná pravidla jako minimální počet obyvatel bylo již vyvráceno posledním statutárním městem Třincem, které se stalo statutárním městem v roce 2018.

Dále by se měla nastavit nějaká jednotnost i pro to, co dá dané statutární město do svého statutu jak po stránce toho, zda se bude nebo nebude členit a dále toho, co svěřuje za pravomoci svým městským obvodům. Ve velkých statutárních městech je členění jistě žádoucí. Při srovnání dvou statutů měst Plzně a Liberce tak zde jsme mohli vidět velký rozdíl, jak v členění samotného města, tak i ve svěřených pravomocích. Co se týče zřízených orgánů tak tam žádné zásadní rozdíly nebyly.

Dále i pravomoci svěřené městským obvodům v rámci jednoho statutárního města se v určitých oblastech značně lišili. Bylo to v rámci statutárního města Plzně, kde pravomoci ve dvou případech vykonával městský obvod Plzeň 3 za území celého města a v některých případech plnil pravomoc i za jiné městské obvody. Toto různé rozdělení pravomocí může být pro mnoho občanů zmatečné.

Rozčlenění obcí jakožto na normální a statutární města je jistě žádoucí, důležité a nezbytné, nicméně by se v oblasti statutárních měst a resp. jejich "vzniku", vydávání statutů a členění měli stanovit určité podmínky a pravidla, aby se tato oblast určitým způsobem sjednotila.

Hlavní město Prahu do této oblasti nelze úplně zahrnout a to z toho důvodu, že je upravena svým zákonem a to zákonem č. 131/2000 Sb. a neřídí se tudíž zákonem o obcích a mnoho věcí má dána prostě zákonem a nejsou čistě v její režii jakožto v rámci obce. Postavení jejích městských částí se mírně také liší, tím, že nejsou zřízeny statutem jako takovým a již členění na městské části je uvedeno v zákoně o hl. městě Praze.

Závěrem bych dodala, že podle zjištěných okolností a informací se chce Ministerstvo vnitra zabývat touto problematikou a začít otázkou statutárních měst

řešit, což by bylo jistě velkým přínosem do budoucna a mohlo by to tak přinést snadné a jednoduché fungování v rámci statutárních měst, upravení jednotlivých pravomocí a celkový přehled i v rámci přenesených působností, jak pro stát a výkon v jednotlivých městech a obvodech, tak i pro běžné občany by to mohlo přinést značné ulehčení.

10. Resume

I have chosen the topic of city districts - its Status, authorities and body because I live in the statutory city. The topic is focused on statutory cities because of their division into city districts.

There are 27 statutory cities overall in Czech republic, but only eight of them are divided into districts. The main topic is city district.

The city district can be do as self-governing part of the city. It administrates both self-governing and delegated competences given by statutory city.

This Thesis is focused in the first part on basic concepts as is public administration in the Czech republic, the municipality and its types and authorities. Than follows the formation and extinction of municipality and the statutory cities.

The specific part of thesis is focused on the capital city Prague. Prague has separate position from other municipalities, because it is regulated by different law. The position of Prague's city districts is different then positions of city districts in other statutory cities.

The next part is mainly focused on city districts and the matters connected with them. It starts with characteristics of city district and its authorities. The comparison of city district within city of Plzeň follows. Some districts have different authorities than others. Especially the city district of Plzeň 3 has particularly competences which are practiced for the whole territory of the statutory city. This is for example Registry office.

Then there is a comparison of competences between statutory city of Plzeň and statutory city Liberec. The main substantial difference in the comparison is the count of city districts as Plzeň has ten districts but Liberec has the only one.

There is the evaluation on the whole situation and problematics with the statutory cities and city districts in the Czech Republic in the conclusion . Each statutory city can delegate different competences to its city districts, which might cause problems for its citizens .

Another problem is the status of statutory city itself, as there are no conditions to gain status of statutory city introduced in the Czech law.

This Thesis should give the comprehensive view of statutory cities and city districts in the Czech Republic and their function. Also their problematics in the Czech Republic and thoughts and ideas for their improvement.

11. Seznam zdrojů

Literatura:

KÁŇA, Pavel. Základy veřejné správy: Vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol. 3. Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-319-7.

HORIZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír. Základy organizace veřejné správy v ČR. 3. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s. r. o, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.

HENDRYCH A KOL. Správní právo: Obecná část. 9. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

KOUDELKA, Zdeněk, a ONDRUŠ, Radek. Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. 4. Praha: Linde Praha, 2009. ISBN 978-80-7201-760-7.

ZAVŘEL, Filip a MARTÍNKOVÁ, Michaela. Analýza: Systém statutárních měst je roztržštěný a pro občany nepřehledný. Veřejná správa. 2019, 2019(5), 16-17.

DÉVÉROVÁ Martina, RADOŠINSKÝ Adrián, HAVEL Tomáš. Zákon o hlavním městě Praze: Komentář. Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-560-4.

Právní předpisy:

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění

Obecně závazná vyhláška města Plzně č. 8/2001, Statut města Plzně, v platném znění

Obecně závazná vyhláška města Liberce č. 7/2011, Statut města Liberce, v platném znění

Obecně závazná vyhláška města Brna č. 20/2001, Statut města Brna, v platném znění

Obecně závazná vyhláška města Pardubice č. 12/2016, Statut města Pardubice, v platném znění

Obecně závazná vyhláška města Ústí nad Labem č. 4/2012, Statut města Ústí nad Labem, v platném znění

Obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 14/2013, Statut města Ostravy, v platném znění

Obecně závazná vyhláška města Opavy č. 11/2004, Statut města Opavy, v platném znění

Elektronické zdroje:

Statut města Plzně dostupný na URL:

<https://www.plzen.eu/urad/verejne-dokumenty/statut-mesta/>

Statut města Liberce dostupný na URL:

<https://www.liberec.cz/cz/mesto-samosprava/profil-statut-mesta/statut-mesta/>

Statut města Brna dostupný na URL:

<https://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/statut-mesta-brna/>

Statut města Pardubice dostupný na URL:

<https://www.pardubice.eu/urad/radnice/vyhlasiky-a-narizeni/statut-mesta/>

Statut města Ústí nad Labem dostupný na URL:

https://www.usti-nad-labem.cz/files/usti-nad-labem/ozv_4-2012.pdf

Statut města Ostravy dostupný na URL:

<https://www.ostrava.cz/cs/urad/pravni-predpisy/statut-mesta-ostravy>

Statut města Opavy dostupný na URL:

<https://www.opava-city.cz/cs/statut>

Katalog činností obcí a krajů. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2016 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

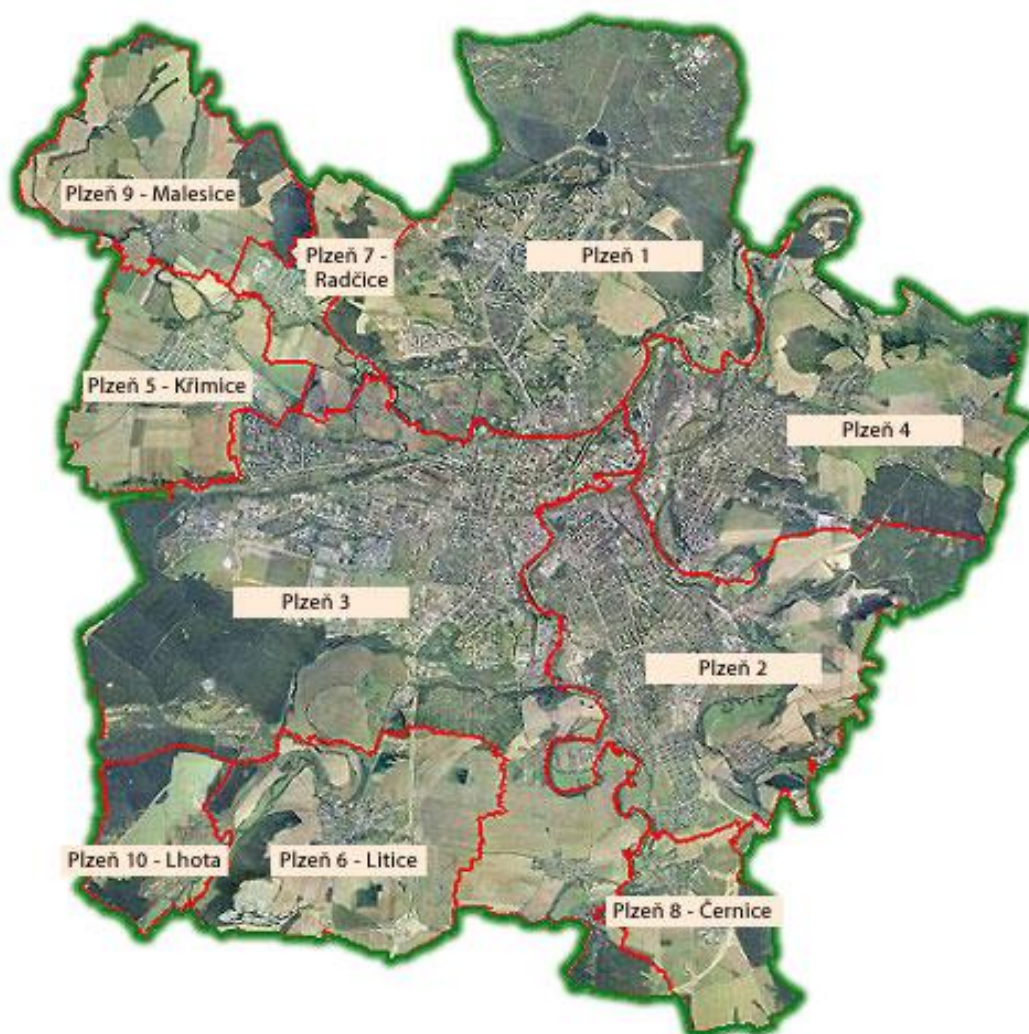
Obecné informace. Třinec i ty oficiální web [online]. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://trinecko.cz/obecne%2Dinformace/ms-24842/p1=24842>

12. Přílohy

Příloha č.1 - mapa statutárních měst

Příloha č. 2 - městské obvody v Plzni

Rozsah působnosti vyhrazené celoměstským orgánům v přenesené působnosti

Článek 1 Obecná ustanovení

(1)Není-li dále stanoveno jinak, vykonávají orgány celoměstské jim svěřenou přenesenou působnost na celém území města.

(2)Orgány celoměstské vykonávají působnost odvolacího orgánu ve všech věcech svěřených k rozhodování v prvním stupni orgánům městských obvodů.

(3)Není-li Statutem nebo jeho přílohami stanoveno jinak, plní orgány celoměstské úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností dle zvláštních zákonů.

(4)Dojde-li pro změnu zvláštního zákona ke změně charakteru některé z dosud přenesených působností obce na její působnost samostatnou, zůstává dělení kompetencí mezi orgány celoměstskými a orgány městských obvodů podle této přílohy zachováno až do případné změny Statutu nebo této přílohy obecně závaznou vyhláškou města.

(5)Přenesenou působnost na území jiných obcí vykonávají výhradně orgány celoměstské, není-li veřejnoprávní smlouvou s těmito obcemi stanoveno jinak. Má-li být veřejnoprávní smlouvou přenesená působnost na území jiné obce svěřena městskému obvodu, je souhlas městského obvodu k jejímu uzavření nezbytný a smlouvu spolu s primátorem podepisuje též starosta příslušného městského obvodu.

Článek 2 Územní plánování, stavební řád a vyvlastnění

(1)Plní úkoly úřadu územního plánování.

(2)Vydávají územní rozhodnutí vyjma územních rozhodnutí, která vydávají orgány městských obvodů dle přílohy č. 7, čl. 2 odst. 3 a 4 Statutu. Vydávají územní souhlasy v případě změn druhu pozemku o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1000 m². Uzavírají veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí.

(3)Vydávají rozhodnutí v rámci územního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí. Vydávají rozhodnutí v rámci společného územního a stavebního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí.

(4)Poskytují územně plánovací informace.

(5)Rozhodují o žádostech o dělení či scelování pozemků.

(6)Povolují těžební práce v působnosti stavebních úřadů.

(7)Plní úkoly speciálního stavebního úřadu u staveb vodních děl vyjma staveb studní zřizovaných pro potřeby jednotlivých fyzických osob a domácností.

(8)Plní úkoly speciálního stavebního úřadu u staveb pozemních komunikací s výjimkou silnic I. třídy, místních komunikací IV. třídy a účelových komunikací.

(9)Vykonávají působnost svěřenou městským obvodům dle přílohy č. 7 Statutu jako obecný stavební úřad, speciální stavební úřad u staveb vodních děl nebo speciální stavební úřad u staveb pozemních komunikací, pokud si tuto působnost pro konkrétní případ vyhradí v souladu se zákonem.

(10)Vedou stavební archiv pro celé území města.

(11)Plní úkoly vyvlastňovacího úřadu dle zákona o vyvlastnění.

(12)Rozhodují o povolení výjimek pro správní akty vydávané orgány celoměstskými.

Článek 3

zrušen

Článek 4

Správa daní a poplatků

Spravují poplatky a místní poplatky svěřené jim do správy právním předpisem města a správní poplatky předepsané zvláštním zákonem k výkonu jejich působnosti, a to včetně vymáhání, penalizace a ukládání postihů.

Článek 5

Ochrana přírody a krajiny

(1)Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností vyjma úkolů podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a vyjma ukládání pokut podle § 87 a § 88 tohoto zákona, nejedná-li se o ukládání pokut podle § 87 odst. 3 písm. i) a m), § 88 odst. 1 písm. i) a n) a odst. 2 písm. b) a k) ve vztahu k jedincům druhů chráněných podle zvláštního právního předpisu⁴², a dále plní úkoly pověřeného obecního úřadu podle § 76 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

(2)Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

(3)Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Článek 6

Zemědělství

(1)Plní úkoly obce, obecního úřadu obce s rozšířenou působností a pověřeného obecního úřadu v ochraně zemědělského půdního fondu.

(2)Vyhlašuje a ruší mimořádná veterinární opatření a plní další úkoly obce podle právních předpisů upravujících veterinární péči vyjma schvalování míst pro svody zvířat a trhy k prodeji živočišných produktů včetně povolování jejich konání.

(3) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

(4) Plní úkoly obce v souvislosti se zapečetěním prostor, kde bylo chováno zvíře či zvířata, podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, a dále plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, vyjma projednávání přestupků fyzických osob, nejde-li o projednání přestupku, s nímž je spojeno uložení zvláštního opatření dle tohoto zákona, a dále vyjma projednávání přestupků právnických a podnikajících fyzických osob podle § 27a odst. 1 písm. n) tohoto zákona.

Článek 7

Lesní hospodářství a myslivost

Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle právních předpisů upravujících hospodaření v lesích a právo myslivosti vyjma vydávání a odebrání loveckých lístků.

Článek 8

Vodní hospodářství a rybářství

(1) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností na úseku vodního hospodářství vyjma organizace a provádění povodňových prohlídek podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách.

(2) Plní úkoly obce a obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích.

(3) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství, vyjma vydávání a odebrání rybářských lístků.

Článek 9

Doprava a silniční hospodářství

(1) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností a magistrátu podle právních předpisů o silniční dopravě a provozu na pozemních komunikacích včetně úkolů na úseku povinného pojištění za škodu způsobenou provozem vozidla a získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel.

(2) Vykonávají působnost silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu pro silnice II. a III. třídy.

(3) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona o pozemních komunikacích při projednávání přestupků ve věcech dálnic a silnic a při projednávání přestupků ve věcech místních komunikací v oblasti kontrolního vážení vozidel.

(4) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností při uplatňování stanoviska k územním plánům, regulačním plánům a závazného stanoviska v územním řízení.

(5) Plní úkoly obce podle zákona o dráhách.

(6) Projednávají přestupky na úseku taxislužby.

(7) Vykonávají působnost silničního správního úřadu ve věci povolování zřízení přejezdu na neveřejné účelové komunikaci.

Článek 10

Bydlení a nebytové prostory

Plní všechny úkoly obce s rozšířenou působností, pověřeného obecního úřadu a obce v přenesené působnosti v oblasti nájemních vztahů k bytům a stanovování či usměrňování nájemného bytů a nebytových prostor.

Článek 11

Energetika

Zajišťují veškeré úkoly obce s rozšířenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem a obce v oblasti energetiky, pořízení a správu územní energetické koncepce, dohlíží na hospodaření s energií v organizačních složkách obce a vyhláší stav nouze v teplárenství.

Článek 12

Sociální zabezpečení

(1) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 92 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.

(2) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností jako orgán sociálně-právní ochrany dětí³³ ve věcech rodinných³⁴, ve věcech nezletilých dětí svěřených do výchovy jiných fyzických osob než rodičů, do pěstounské péče, poručenství a osvojení včetně nezletilých dětí svěřených do péče budoucích osvojitelů nebo pěstounů a s výjimkou osvojení dítěte jedním z manželů, který žije s některým z rodičů dítěte v manželství, a sleduje vývoj těchto dětí. Tyto úkoly plní také pro děti, které nemají na území státu povolen trvalý nebo dlouhodobý pobyt, nejsou oprávněny podle zvláštního právního předpisu trvale pobývat na území státu, ani nejsou občany Evropské unie.

(3) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, při zprostředkování osvojení a pěstounské péče.

Článek 13

Zdravotnictví

Plní úkoly na úseku zdravotnictví vyjma úkolů obce v přenesené působnosti na úseku ochrany zdraví před škodlivými účinky návykových látek podle zvláštního právního předpisu.³⁸

³⁸ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Článek 14

Školství

Plní úkoly obecního úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle právních předpisů upravujících oblast školství vyjma projednávání přestupků na úseku školství a mládeže.

Článek 15

Kultura a památková péče

- (1) Plní úkoly obce s rozšířenou působností v památkové péči.
- (2) Projednávají přestupky podle autorského zákona.

Článek 16

Všeobecná vnitřní správa

(1) Plní úkoly magistrátu a obce v přenesené působnosti na úseku archivnictví.

(2) Soustřeďují požadavky obvodů na výkon veřejně prospěšných prací uložených soudy a předávají tyto požadavky okresnímu soudu.

(3) Vykonávají úkoly magistrátu a územně členěného statutárního města dle zákonů o volbách do Parlamentu ČR a do zastupitelstev v obcích.

(4) Plní úkoly magistrátu v matričních záležitostech.

(5) Zabezpečují úkoly magistrátu na úseku ověřování shody opisu nebo kopie s listinou.

(6) Vykonávají úkoly magistrátu v ochraně práva shromažďovacího.

(7) Vedou evidenci o válečných hrobech a počtech padlých a zemřelých válečných zajatců pohřbených na území města.

(8) Komplexně zabezpečují vydávání a evidenci občanských průkazů, cestovních dokladů a řidičských průkazů.

(9) Plní úkoly magistrátu na úseku evidence obyvatel a ohlašovací povinnosti obce vůči ministerstvu.

(10) Rozhodují o přestupcích, k jejichž projednání nejsou příslušné orgány městských obvodů.

Článek 17

Živnostenské podnikání

Plní úkoly obecního živnostenského úřadu podle zákonů o živnostenských úřadech, živnostenském podnikání, na ochranu spotřebitele a o zrušení státního tabákového monopolu.

Článek 18

Požární ochrana, bezpečnost, krizové řízení

(1) Plní úkoly obce v požární ochraně.

(2) Plní úkoly obce s rozšířenou působností při zajišťování odvodů občanů a zajišťování obrany státu a jeho mobilizační přípravy.

(3) Zajišťují připravenost obce na řešení krizových situací a mimořádných událostí, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.

(4) Zabezpečují ochranu utajovaných informací.

Článek 19

Statistika

Plní úkoly obce při statistickém zjišťování z hlediska celoměstských údajů a dále úkoly obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností ve vztahu k údajům za správní obvod mimo území města.

Rozsah působnosti svěřené městským obvodům Plzeň 1 až 10 v přenesené působnosti

Článek 1

Úvod

(1) Pokud není u jednotlivých dále uvedených činností výslovně stanoveno jinak, vykonávají je orgány městských obvodů na celém území svého obvodu.

(2) Není-li Statutem nebo jeho přílohami stanoveno jinak, plní v přenesené působnosti orgány městských obvodů úkoly obcí a pověřených obecních úřadů.

(3) Dojde-li pro změnu zvláštního zákona ke změně charakteru některé z dosud přenesených působností obce na její působnost samostatnou, zůstává dělení kompetencí mezi orgány města a orgány městských obvodů podle této přílohy zachováno až do případné změny Statutu nebo této přílohy obecně závaznou vyhláškou města.

(4) Součástí výkonu přenesené působnosti obvodům příslušejícím podle tohoto Statutu je i výkon jimi vydaných správních a daňových rozhodnutí, který může být zajištěn i prostřednictvím exekutora podle zvláštního zákona⁴⁰.

(5) Je-li tímto Statutem přenesena na orgány obvodů působnost obce s rozšířenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, nedotýká se to výkonu správních činností na území jiných obcí ve správním obvodu Plzně podle zvláštního právního předpisu, není-li veřejnoprávní smlouvou s těmito obcemi stanoveno jinak.

(6) Na požádání úřadu městského obvodu Plzeň 5-Křimice, Plzeň 6-Litice, Plzeň 7-Radčice, Plzeň 8-Černice, Plzeň 9-Malesice a Plzeň 10-Lhota, nebo není-li schopen úřad některého z těchto obvodů vykonávat po dobu delší jednoho měsíce svou působnost podle této přílohy Statutu, přenesou věcně příslušný odbor magistrátu svým opatřením na dobu určitou takto:

- a) z Úřadu městského obvodu Plzeň 5-Křimice na Úřad městského obvodu Plzeň 3,
- b) z Úřadu městského obvodu Plzeň 6-Litice na Úřad městského obvodu Plzeň 3,
- c) z Úřadu městského obvodu Plzeň 7-Radčice na Úřad městského obvodu Plzeň 1,
- d) z Úřadu městského obvodu Plzeň 8-Černice na Úřad městského obvodu Plzeň 2-Slovany,
- e) z Úřadu městského obvodu Plzeň 9-Malesice na Úřad městského obvodu Plzeň 3,

⁴⁰ Exekuční řád č. 120/2001 Sb.

- f) z Úřadu městského obvodu Plzeň 10-Lhota na Úřad městského obvodu Plzeň 3.

Toto opatření musí být zveřejněno neprodleně po jeho vydání nejméně po dobu 30 dnů na úřední desce magistrátu i dotčených městských obvodů. Ustanovením tohoto odstavce není dotčena možnost přenesení vyřizování konkrétní záležitosti rozhodnutím magistrátu na orgán jiného městského obvodu podle zvláštního zákona.⁴¹

Článek 2

Územní plánování a stavební řád

(1) Vyjadřují se k územně plánovacím podkladům a zajišťují stanovisko zastupitelstva městského obvodu k územně plánovací dokumentaci. Po dohodě s městem mohou některé územně plánovací podklady připravovat.

(2) Plní úkoly obecného stavebního úřadu s výjimkou činností, které si vyhradilo město v příloze č. 6 Statutu, a těch činností, které si orgán celoměstský jako stavební úřad vyhradí dle zákona.

(3) Vydávají územní souhlas vyjma územního souhlasu v případě změny druhu pozemku o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1000 m². V případech, kdy je podána žádost o územní souhlas a následně stavební úřad rozhodne o provedení územního řízení^{41a}, rozhodují o vydání územního rozhodnutí.

(4) Vydávají rozhodnutí v rámci společného územního a stavebního řízení a územní rozhodnutí u záměrů, pro které stavební zákon nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení.

(5) U staveb studní zřizovaných pro potřeby jednotlivých fyzických osob a domácností vydávají povolení k nakládání s podzemními vodami a plní úkoly speciálního stavebního úřadu.

(6) Plní úkoly speciálního stavebního úřadu u staveb pozemních komunikací pro stavby místních komunikací IV. třídy a účelové komunikace.

(7) Vykonávají soustavný dozor nad zajišťováním ochrany veřejných zájmů, ochrany práv a oprávněných zájmů právnických a fyzických osob a nad plněním jejich povinností vyplývajících ze stavebního zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení, a to i pro stavby povolené celoměstskými orgány.

(8) Rozhodují o povolení výjimek pro správní akty vydávané orgány městského obvodu.

(9) Uzavírají veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení a společné územní rozhodnutí a stavební povolení.

⁴¹ Např. § 80 odst. 4 písm. c) nebo § 131 odst. 2, 4 a 5 správního řádu č. 500/2004 Sb.

^{41a} § 96 odst. 5 stavebního zákona č. 183/2006 Sb.

Článek 3

Finance, správa daní a poplatků

(1) Spravují místní poplatky s výjimkou těch, jejichž správa je tímto Statutem nebo jiným právním předpisem města vyhrazena orgánům celoměstským, a spravují správní poplatky, předepsané zvláštním zákonem k výkonu jejich působnosti, a to včetně vymáhání, penalizace a ukládání sankcí.

(2) Plní úkoly obecního úřadu podle zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách.

(3) Městský obvod Plzeň 3 plní na území celého města úkoly obce jako cenového orgánu vyjma vydávání cenových právních předpisů, jsou-li mu svěřeny obecně závaznou vyhláškou města, a vykonává cenovou kontrolu pro území celého města.

Článek 4

Ochrana přírody a krajiny

Pro městské obvody Plzeň 6-Litice, Plzeň 7-Radčice, Plzeň 9-Malesice vykonává tyto úkoly městský obvod Plzeň 3.

(1) Plní úkoly obecního úřadu, úkoly pověřeného obecního úřadu podle § 76 odst. 2 písm. d), úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 77 odst. 1 písm. h) a úkoly orgánu ochrany přírody podle § 87 a § 88 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, vyjma § 87 odst. 3 písm. i) a m), § 88 odst. 1 písm. i) a n) a odst. 2 písm. b) a k) tohoto zákona, pokud se jedná o jedince druhů chráněných podle zvláštního právního předpisu⁴².

(2) Plní úkoly obecního úřadu podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Článek 5

Zemědělství

Pro městský obvod Plzeň 9-Malesice vykonává tyto úkoly městský obvod Plzeň 3.

(1) Podílejí se na kontrole dodržování mimořádných veterinárních opatření a schvalují místa pro svody zvířat a trhy k prodeji živočišných produktů a vydávají povolení k jejich konání za podmínek stanovených příslušnou veterinární správou.

(2) Plní úkoly obecního úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči.

(3) Projednávají přestupky fyzických osob podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, nejde-li o projednání přestupku, s nímž je spojeno uložení zvláštního opatření dle tohoto zákona, a dále projednávají přestupky právnických a podnikajících fyzických osob podle § 27a odst. 1 písm. n) tohoto zákona.

⁴² Zákon č. 100/2004 Sb., o obchodování s ohroženými druhy.

Článek 6

Myslivost

Vydávají a odebírají lovecké lístky podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti.

Článek 7

Vodní hospodářství a rybářství

(1) Plní úkoly obecního úřadu podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, a povolují pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) odběr povrchových vod.

(2) Vydávají a odebírají rybářské lístky podle zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství.

Článek 8

Doprava a silniční hospodářství

(1) Vykonávají působnost silničního správního úřadu pro místní komunikace a veřejně přístupné účelové pozemní komunikace.

(2) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona o pozemních komunikacích při projednávání přestupků ve věcech místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací, s výjimkou přestupků v oblasti kontrolního vážení vozidel.

(3) Rozhodují o zařazení pozemní komunikace do kategorie místních komunikací a o vyřazení místních komunikací z této kategorie.

Článek 9

Nebytové prostory

zrušen

Článek 10

Sociální zabezpečení

(1) Plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, vyjma úkolů podle § 92 písm. b) tohoto zákona.

(2) Plní úkoly pověřeného obecního úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění.^{42a}

(3) Plní funkci opatrovníka a poručníka osob nezletilých a osob omezených ve svéprávnosti, stanoví-li tak v občanském soudním řízení soud.

(4) Rozhodují o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění a dohlíží na plnění povinností zvláštního příjemce.^{42b}

^{42a} § 63 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

^{42b} § 10 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

(5) Zabezpečují sociálně-právní ochranu dětí podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, vyjma působností, které jsou tímto Statutem vyhrazeny orgánům celoměstským. Péči o nezletilé děti vyžadující zvýšenou pozornost kurátora pro děti a mládež a výkon práce v agendě sociálně-právní ochrany dětí v době pracovní pohotovosti zabezpečuje pro území městských obvodů Plzeň 5-Křimice, Plzeň 6-Litice a Plzeň 7-Radčice, Plzeň 9-Malesice a Plzeň 10-Lhota Úřad městského obvodu Plzeň 3 a pro území městského obvodu Plzeň 8-Černice Úřad městského obvodu Plzeň 2-Slovany. Řeší přestupky vyplývající ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

(6) Vykonávají funkci opatrovníka a poručníka osob nezletilých a činí neodkladné úkony v zájmu dítěte a v jeho zastoupení v době, kdy není dítěti ustanoven poručník nebo dokud se ustanovený poručník neujme své funkce, nelze-li ustanovit nezletilému jiného vhodného opatrovníka podle zvláštního zákona.⁴³

(7) Plní úkoly obce v přenesené působnosti dle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů.

Článek 11 Zdravotnictví

Zajišťují úkoly obce v přenesené působnosti na úseku ochrany zdraví před škodlivými účinky návykových látek podle zvláštního zákona^{46a}, včetně projednávání přestupků.

Článek 12 Školství

Projednávají přestupky na úseku školství a mládeže.

Článek 13 Kultura a památková péče

(1) Na úseku památkové péče plní všechny úkoly obce podle zvláštních právních předpisů a sledují řádné nakládání s kulturními památkami nacházejícími se na jejich území podle seznamu kulturních památek, který každoročně obdrží od orgánů celoměstských. Zjistí-li závady, podávají podnět k zjednání nápravy zpravidla svému stavebnímu úřadu.

(2) Plní úkoly obce v přenesené působnosti v oblasti výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl.

(3) Projednávají přestupky na úseku kultury.

⁴³ § 32 správního řádu č. 500/2004 Sb.

^{46a} Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Článek 14

Všeobecná vnitřní správa

(1) Rozhodují o přestupcích v působnosti obce nebo obecního úřadu. Úřady městských obvodů rozhodují dále o přestupcích proti pořádku ve státní správě vyskytujících se na více úsecích státní správy, přestupcích na úseku všeobecné vnitřní správy, přestupcích proti pořádku ve státní správě a přestupcích na úseku zbraní a střeliva podle zvláštního zákona^{46b}.

(2) Plní úkoly obce na úseku volebním a při provádění místního referenda.

(3) Plní úkoly obce při ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a při ověřování pravosti podpisu.

(4) Plní úkoly obcí v ochraně práva shromažďovacího.

(5) Plní úkoly pověřeného obecního úřadu a obce na úseku evidence obyvatel vyjma zpracovávání souhrnných údajů pro ministerstvo vnitra a ohlašování úředních změn názvů městských obvodů, ulic a čísel popisných.

(6) Plní úkoly obce a pověřeného obecního úřadu na úseku veřejných sbírek.

(7) Městský obvod Plzeň 3 pro území celého města plní úkoly obce s matričním obvodem ve všech matričních záležitostech.

Článek 15

zrušen

Článek 16

Požární ochrana, bezpečnost a krizové řízení

(1) Spolupracují s celoměstskými orgány při plnění úkolů v požární ochraně.

(2) Spolupracují s orgány města a dalšími správními orgány při plnění úkolů na úseku odvodů občanů a zajišťování obrany státu.

(3) Spolupracují s orgány města při zajišťování připravenosti městského obvodu na krizové situace a mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a ochraně obyvatelstva.

(4) Spolupracují s orgány města při ochraně utajovaných informací.

Článek 17

Statistika

Plní úkoly obce a pověřeného obecního úřadu na úseku státního statistického výkaznictví u údajů za městský obvod.

^{46b} Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních.